

POSTANOWIENIE

Dnia 25 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Żywicka

w sprawie z powództwa I.Z.
przeciwko N. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
o przywrócenie do pracy i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w dniu 25 marca 2026 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego
w Krakowie z dnia 8 października 2024 r., sygn. akt VII Pa 83/24,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
- 2) zasądza od pozwanej N. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz powódki I.Z. 1350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za czas po upływie tygodnia od doręczenia zobowiązanemu orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie w wyniku rozpoznania apelacji pozwanej N. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa- Nowej Huty w Krakowie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 8 lutego 2024 r. sygn. akt IV P 644/20/N, którym sąd przywrócił powódkę I.Z. do pracy u strony pozwanej N. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w

S. na poprzednich warunkach pracy i płacy, wyrokiem z dnia 8 października 2024 r. w punkcie I. oddalił apelację, w punkcie II. zasądził od N. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz I.Z. 1470 zł (tysiąc czterysta siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od uprawomocnienia się pkt. II wyroku do dnia zapłaty.

Pozwana wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 8 października 2024 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając:

- a) Naruszenie prawa materialnego tj. przepisu art. 45 ustawy kodeks pracy w związku z art. 30 § 4 ustawy kodeks pracy, polegające na jego błędnym zastosowaniu i przyjęciu, że polecenie pracodawcy wskazane e-mailowo 30 marca 2020 r. dotyczące odwołania Powódki z pracy zdalnej i polecenie stawienia się w siedzibie pracodawcy, nie stanowiło rzeczywistej i uzasadnionej przesłanki do wypowiedzenia umowy o pracę, w sytuacji gdy pomimo doręczenia takiego porozumienia w dniu 30 marca 2020 r. po godzinach pracy Powódki, następnego dnia pracy, to jest 31 marca 2020 r. Powódka polecenie zignorowała, nie stawiała się do pracy i nie podjęła próby kontaktu z pracodawcą, co stanowi naruszenie obowiązków pracownika, uzasadniające wypowiedzenie umowy o pracę,
- b) naruszenie prawa materialnego tj. przepisu art. 45 § 1 ustawy kodeks pracy (dalej k.p.) polegające na jego błędnym zastosowaniu i przyjęciu, iż wypełnione zostały skutecznie przesłanki przywrócenia do pracy, w sytuacji, gdy w niniejszej sprawie rozwiązanie umowy o pracę nie było nieuzasadnione a przywrócenie do pracy powódki u pozwanego było niecelowe,
- c) naruszenie prawa materialnego tj. przepisu art. 45 § 2 ustawy kodeks pracy (dalej k.p.) polegające na jego błędnym niezastosowaniu w sytuacji, gdy uwzględnienie żądania powódki przywrócenia do pracy jawi się jako niecelowe.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący podniósł, na podstawie art. 398⁴ § 2 oraz art. 398⁹ § 1 ust 4 kpc, oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

W ocenie skarżącej, w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że widoczne jest *prima facie*, iż na skutek kwalifikowanego i oczywistego naruszenia prawa przez Sąd drugiej instancji doszło w niniejszej sprawie do wydania orzeczenia oczywiście wadliwego, które nie powinno się ostać, bowiem, mimo zgromadzenia obszernego materiału dowodowego, ustalenia stanu faktycznego przez Sąd I instancji, który to stan faktyczny Sąd Okręgowy w pełni podzielił, doszło do uchybienia przez tenże Sąd Okręgowy przepisowi prawa materialnego i to o charakterze elementarnym, w postaci błędnego przyjęcia, że złożone przez pracodawcę wypowiedzenie powódce umowy o pracę nie zawierało konkretnych podstaw uzasadniających rozwiązanie stosunku pracy oraz dalej błędnego przyjęcia wypełnienia przesłanek przywrócenia powódki do pracy, co w niniejszej sprawie jawi się jako kluczowe.

Owe naruszenia wyrażają się w niniejszej sprawie tym, że Sąd Okręgowy w Krakowie błędnie założył, w ślad za Sądem Rejonowym w Krakowie, że wysłanie pracownikowi e-mailem polecenia służbowego, po godzinach jego pracy, usprawiedliwia niewykonanie takiego polecenia, pomijając całkowicie, że pracownik z poleceniem takim zapoznał się po rozpoczęciu pracy kolejnego dnia i powinien co najmniej podjąć starania w celu jego wykonania lub skontaktowania się z pracodawcą w celu usprawiedliwienia braku możliwości jego wykonania. Wskazana okoliczność była zatem wystarczającą przesłanką do rozwiązania z pracownikiem stosunku pracy za wypowiedzeniem. Jak bowiem wskazuje utarte stanowisko orzecznictwa Sądu Najwyższego, przyczyna wypowiedzenia nie musi mieć szczególnej wagi czy nadzwyczajnej doniosłości, skoro wypowiedzenie jest zwykłym sposobem rozwiązania bezterminowego stosunku pracy, a w stosunku do stanowisk kierowniczych należy stosować ostrzejsze kryteria oceny pracy. Natomiast naruszenia art. 45 § 1 k.p. oraz art. 45 § 2 k.p. wyrażają się w niniejszej sprawie tym, że Sąd Okręgowy w Krakowie błędnie założył wypełnienie przesłanek przywrócenia powódki do pracy. Mianowicie, w niniejszej sprawie brak jest argumentów i dowodów wskazujących na celowość przywrócenia powódki do pracy, a tym samym, błędnie zastosowany został art. 45 § 1 k.p. a nie art. 45 § 2 k.p. Kluczowym z punktu widzenia naruszenia przez Sąd Okręgowy w Krakowie prawa materialnego, o czym mowa wyżej, jest fakt, że naruszenie to miało

negatywny wpływ na zapadłe rozstrzygnięcie, przez co wydane w sprawie VII Pa 83/24 z dnia 8 października 2024r. orzeczenie kompletnie, ewidentnie i rażąco nie odpowiada prawu (por. wyr. Sądu Najwyższego z 24 października 2002 r., I CKN 255/02 niepubl).

Skarżąca wniosła o 1. uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie, pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach postępowania wywołanego uchyleniem orzeczenia, 2. zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania wywołanego skargą kasacyjną, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o: 1. wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 8 października 2024r. sygn.. akt: VII Pa 83/24 albo 2. oddalenie skargi kasacyjnej od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 8 października 2024 r. sygn.. akt: VII Pa 83/24, pozwanej spółki w całości, 3. zasądzenie od pozwanej spółki na rzecz powódki kosztów postępowania nadzwyczajnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie kwalifikowała się do merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c.,

a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wypada również przypomnieć, że w ujętu w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). W rozpoznawanej sprawie żadna taka okoliczność nie miała miejsca.

Odnosząc się do wskazanych w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania okoliczności przemawiających za naruszeniem przez Sąd odwoławczy prawa materialnego zauważyć należy, że argumentacja skarżącej sprowadza się w istocie do kwestionowania poczynionych ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów. Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skrzęca polemizuje zatem z ustaleniami dokonanymi przez sądy *meriti*, co nie może stanowić podstawy skargi kasacyjnej ani tym bardziej przesłanki uzasadniającej jej przyjęcie do rozpoznania.

Pozwana spółka uzasadniając swoje stanowisko oraz wniesienie skargi kasacyjnej, oparła się przede wszystkim na naruszeniu przez Sąd Okręgowy prawa materialnego tj. art. 45 k.p. w zw. z art. 30§ 4 k.p., polegające na jego błędnym zastosowaniu i przyjęciu, że polecenie pracodawcy wskazane mailowo w dniu 30 marca 2020 r. dotyczące odwołania powódki z pracy zdalnej i polecenie

stawienia się w siedzibie pracodawcy, nie stanowiło rzeczywistej i uzasadnionej przesłanki do wypowiedzenia umowy o pracę, w sytuacji gdy pomimo doręczenia takiego porozumienia w dniu 30 marca 2020 r. po godzinach pracy powódki, następnego dnia tj. 31 marca 2020 r. Pani I.Z. polecenie zignorowała, nie stawiała się w pracy i nie podjęła próby kontaktu z pracodawcą, co stanowi naruszenie obowiązków pracownika, uzasadniające wypowiedzenie umowy o pracę. Komentując powyższą argumentację pozwanej, należy przede wszystkim podnieść, iż skarżący skupił się tylko i wyłącznie na odmiennej interpretacji „nie przepisów prawa pracy”, ale na odmiennej interpretacji stanu faktycznego - co nie stanowi podstawy do wniesienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

W ocenie Sądu Najwyższego Sądy meriti prawidłowo i rzetelnie dokonały oceny przyczyn wypowiedzenia umowy o pracę pod kątem jego przyczyn, w sprawie nie doszło do kwalifikowanego naruszenia prawa. Należy bowiem podkreślić, że zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiskiem, już z samego oświadczenia pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę musi wynikać w sposób niebudzący wątpliwości, co jest istotą zarzutu stawianego pracownikowi i usprawiedliwiającego rozwiązanie z nim stosunku pracy. Niepodanie przyczyny wypowiedzenia lub niewłaściwe jej podanie stanowi naruszenie prawa (art. 30 § 4 k.p.) i uprawnia pracownika do dochodzenia roszczeń z art. 45 § 1 k.p. (zob. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2025 r., III PSKP 20/24, OSNP 2025/7/67). Z kolei w postanowieniu z dnia 19 listopada 2024 r., I PSK 62/24 (LEX nr 3786887) Sąd Najwyższy wskazał, że wymóg zasadności wypowiedzenia umowy o pracę (art. 45 § 1 k.p.) implikuje obowiązek wskazania (art. 30 § 4 k.p.) przyczyny wypowiedzenia. Wskazanie przyczyny lub przyczyn przesądza o tym, że spór przed sądem pracy może się toczyć tylko w ich granicach. Okoliczności podane pracownikowi w uzasadnieniu decyzji o rozwiązaniu stosunku pracy, a następnie ujawnione w postępowaniu sądowym, muszą być takie same, zaś pracodawca pozbawiony jest możliwości powoływania się przed organem rozstrzygającym spór na inne przyczyny mogące przemawiać za słusnością wypowiedzenia umowy (zob. też wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 23 maja 2019 r., III PK 71/18, LEX nr 2673109; z dnia 10 maja 2018 r., II PK 74/17, LEX nr 2488653; z dnia 12 kwietnia 2018 r., I PK 19/17, LEX nr 2492099).

Pracodawca nie wywiązuje się z obowiązku wynikającego z art. 30 § 4 k.p. wówczas, gdy albo w ogóle nie wskazuje przyczyny wypowiedzenia, albo kiedy wskazanie przyczyny jest pozorne w tym znaczeniu, że jest ona niedostatecznie jasna, konkretna, a w rezultacie niezrozumiała dla pracownika i niepoddająca się weryfikacji w postępowaniu sądowym.

Co do naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 45 § 2 k.p., zauważyć należy, że regulacja z art. 45 § 2 k.p. oparta jest na klauzulach generalnych pozwalających sądowi pracy na zasądzenie odszkodowania, jeżeli ustali, że uwzględnienie żądania przywrócenia do pracy jest niemożliwe lub niecelowe. Zastrzeżenie w art. 45 § 2 k.p., że jest to możliwe, jeżeli sąd ustali, że uwzględnienie takiego żądania jest niemożliwe lub niecelowe, nie jest niczym nowym, bo stosowanie prawa każdorazowo wymaga ustaleń. Oznacza to jednak, że w stosowaniu prawa ustalenia dopełniają normę prawa materialnego. Prymat ma zatem prawo materialne. Art. 45 § 2 k.p. to regulacja prawa materialnego i procesowego (art. 477¹ k.p.c.). Pracownik na gruncie kodeksu pracy nie ma dowolnych roszczeń po rozwiązaniu umowy o pracę, roszczenia te określa ustawodawca. Innymi słowy roszczenie o przywrócenie do pracy to element prawa materialnego (ustawowego), tak samo jak odszkodowanie. Art. 45 § 2 k.p. wyraża natomiast wyjątek od zasady uwzględniania żądania przywrócenia do pracy. Jednak ten wyjątek jest szczególny, gdyż oparty jest o wskazane klauzule generalne - zwroty niedookreślone. Jeżeli w systemie prawa występują klauzule generalne, to tam prawodawca sądowi pozostawia rozstrzygnięcie. Przy czym przy ustaleniu, że wypowiedzenie umowy o pracę było niezgodne z prawem i zasądzeniu w miejsce pierwotnego roszczenia przywrócenia do pracy odszkodowania, gravamen w zaskarżeniu takiego orzeczenia ma jedynie pracownik. (zob. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2024 r., I PSK 49/24, LEX nr 3785697).

W niniejszej sprawie zdaniem Sądu meriti nie ujawniły się żadne okoliczności, które sprawiłyby, że przywrócenie powódki do pracy byłoby niemożliwe, w szczególności nie jest taką okolicznością fakt przejścia zakładu pracy na nowego pracodawcę na skutek wniesienia zorganizowanej części przedsiębiorstwa przez spółkę B. S.A. aportem do spółki N. sp. z o.o. z siedzibą w S. Brak również podstaw, by uznać przywrócenie powódki

do pracy za niecelowe. Co prawda od ustania stosunku pracy między stronami upłynął już znaczny czas, jednakże sama ta okoliczność nie ma decydującego znaczenia, skoro powódka podtrzymała swoje konsekwentnie prezentowane stanowisko i nadal jest gotowa wrócić do dawnej pracy. Przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy jest związany stanem faktycznym ustalonym przez Sady meriti.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach orzeczono stosownie do art. 98 i 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.

M.G.

[a.ł.]